

حيات

مېانه داما مېانه... رڼا په دها هره حيات قانلم...
- نجه -

اداره مركزي :

آفقره ده ، استانبول جاده سنده آفقره
معارف امينلكي يانده كي داپره

استانبول بوروسي :

استانبولده ، باب عالي جاده سنده ۱۱۹ نومرولو
دائرة مخصوصه
تلفون : ۳۶۷

نومرسي هربرده ۱۰۰ غوروشه

سنة لکي پوسته ايله ۵ ليرا .
(اجني مملکتلر ايچين ۴ دولار)

اپره واعلان ايشلري ايچين استانبول بوروسه
مراجعت ايديليز .
يازي ايشلرينك مرجعي آفقره مرزيدر .

صاي : ۱۹

آفقره ، ۷ ، نيسان ، ۱۹۲۷

۱ نجی جلد

مستقبل علم و صنعت مؤسسه لرمز

- معارف وکيلمزك صوك بياناتي مناسبيله -

اوروپاده كي تدقيق سياحتدن دونن معارف وکيلمز ، معارف حقنده كي قيمتلي مطالعه لري آراسنده برده بويوك تبشيرده بولونيور : ملي حرثه عايد مؤسسه لره بوندن صوکر اداها بويوك بر اهميت ويريله جک و حکومت مرکز مزده دارالفنون ، موزه ، ملي کتبخانه ، ملي تياترو کي تورک ملتک شرف و قدرتيه متناسب معظم علم و صنعت مؤسسه لري وجوده کتيريله جک ! بر ملتک معنوي و مدني موجوديتني تمثيل ايدهن بو بويوك مؤسسه لر ايچون ملتزمک هيچ برفدا کارلقدن چکينميه چکي طبعيدر . بناء عليه ، معارف وکيلمزك بومعظم ملي ايشي موفقيته ايفا واکال ايده جکنه شيميديدن قانعز . آفقره ده يکي بر دارالفنون ، يکي بر موزه ، يکي بر تياترو ، يکي بر کتبخانه و بونلرله علاقه دار ديکر علم و صنعت مؤسسه لري وجوده کلدیکی زمان ، آناتولي تورک لکي ايچون يکي بر مدني انکشاف دوره سي آچيلاجق ، « آفقره » يالکيز سياست دکل ، علماده تورکيه نك مرکزی اولاجقدر .

آجي اولقله برابر اعترافه مجبورزکه ، مدني موجوديتي تمثيل ايدهن علم و صنعت مؤسسه لري خصوصنده ، سائر ملتله نظراً چوق ، پک چوق فقيرز . استبداد دوری بو جنس مؤسسه لره قيمت ويرمک شويله دورسون ، ملي حرثه عايد هر تشبثک محوي ايچون چيلغينه جه نه چاليشميشدي .

مشروطيت سنه لرنده ده بو خصوصده بويوك برشي ياپيلامادي . کوچوک برخاطره اولمق اوزره نقل ايده يم : ۱۹۱۵ ده تأسيس ايتک ايسته دیکمز « تورکيات انجمنی » ، اوزمانک هيئت وکلاسي طرفدن اسمي « آثار اسلاميه و مليه تدقيق انجمنی » نه تحويل ايديلمک صورتيله ميدانه چيقه بيلمش ايدي ... دارالفنونمز باشده اولمق اوزره علم و صنعت مؤسسه لرمزك جانلانمغه باشلامه سي و حکومتجه بو مؤسسه لره اهميت و قيمت ويريله سي ، آنجاك جمهوريت اداره سنده قابل اولدي . فقط ، بوکا رغماً ، بر چوق مدني مؤسسه لردن هنوز محروم بولونديغمز و آلزده . کيلرکده دهاها پک چوق همت ايسته ديکي محققدر . مثلاً عمومي بر کتبخانه مز ، ملي موزه مز ، ملي تياترو مز ، خزينه اوراقز حالايوق .. آرکا اولوزي ، اتنوگرافي کي علم شعبه ليله متوغل بر تک آدامز موجود دکل ... ملي حرثه عايد تدقيقات ، برايکي ساحه مستثنا اولمق اوزره ، ابتدائي بر حاله ... رسم و هيکل تراشي ، معماري ، تماشا ساحه لرنده چوق بويوك بر فعاليته احتياج وار . ايشته ، آنجاك آفقره ده قورولاجق اولان وقوتلي يکي علم و صنعت مؤسسه لرمز سايه سنده ، بونقصانلرمزي تلافي به ، بو ملي احتياج لري قطينه چاليشمق قابل اولاجقدر .

بعضيلري ، آفقره ده يکي علم مؤسسه لري وجوده کتيريله سنک استانبولده كي نمائل مؤسسه لرك ضررينه اوله جغني ظن ايديورلر . بو ظنک بر « غلط رؤيت » دن ايلري کلدیکی آچيقجه سويله ييليرز . نمائل علم مؤسسه لري بر برينک « رقيبي » دکل ، « متمم » يدر ؛ هر هانکي بر علم شعبه سنه مملکتده ويريلن اهميت چو غالدجه ، اوکا عايد مؤسسه لرده چو غالير . « اسکي مؤسسه »

ايچونک چوق سه وينه جک جهت ، کندي ايچندن « يکي بر مؤسسه » دوغوره بيلمک قدرتي کو سترمه سيدر . استانبول دارالفنون مثاليارين « آفقره » ده ايکنجي ، اوبرکون « ازميز » ده اوچنجي بر دارالفنون وجوده کلدیکی کورورسه ، تورکيه نك اسکي دارالفنون اولمق حيثيتيله بويکي تشکلردن کندي سي ايچون بويوك بر غرور و افتخار حصه سي چيقارمقده حقيدير . (۱۹۱۹) ده استانبول دارالفنون علمي مختاريتني قازانديني زمان ، ايلک تشکل ايدهن دارالفنون ديواني ، « آناتولينک اورتاسنده ايکنجي بر دارالفنون تأسيسي لزومنه حکومتک نظر دقتني جلب ايتمه ني » متفقاً قرارلاشديرمشدي . ساقط ايمراطورلق دورنده بيله کندي ديويوران بو احتياج ، « آفقره » مرکز اولمق اوزره تاسيس ايدن ملي جمهوريت دورنده آرتق دهاها فضله اهمال ايديله مز . بوايمک تحققة چاليشمق ، بوتون تورک منورلري ايچون ملي بروتيفه در ؛ استانبول دارالفنونک بو خصوصده عهده سنه ترتب ايدهن وظيفه ني تماميله ايفا ايده جکندن اصلاً شبه ايتمه ميلير .

۱۹۲۳ ده « آفقره » ده ايلک دفعه طوبلا . نان معارف هيئت علميه سنده بومسئله موضوع بحث اولديني زمان ، بويوك برا کثريت « آفقره » ده ملي علم و صنعت مؤسسه لري وجوده کتيرمک لزومنده اتفاق ايتمشدي . بنده بو فکرک اک حرارتلي مدافع لرندن بري وحتي بو خصوصده كي پروژه نك محرري ايدم . لکن ، اوزمانده ، بويوك تشبثک معين و اطرافلي برپلان دائره سنده ، و مادي تطبيقه معنوي بوتون وساططي حاضر لانه رق تماميله « عصري » و « متکامل » بر شکلده موقع مرعيته قونولماسي لزومنده اصرار ايتمشدم .

لطيفي و تذکرہ سی

۲

لطیفی تذکرہ سنک اصل دقتی جلب ایدن جہتی تصنیف و ترتیبی ، یعنی خارجی قیافتی دکل ، بالعکس درونی ماہیتیدر . لطیفی ، تذکرہ سنی علی العادہ بر ترجمہ حال مجموعہ سی شکلندہ تدوین ایتکی عقلندہ کتیرہ مش ، مشہور اولسون اولسون ، مملکتندہ کی شاعرلرک مقداری ، لیاقتلری ، قدرت و استطاعتلری ، بربرلرینہ نظراً وقع و مزینلری ، ادبی نوعلردن ہانگیسندہ دہا فضلہ موفق اولدقلری ، نرہدہ ، نہ زمان یتشدکلری ، اثرلرینک عددی ، اسملری ، تالیف ویا ترجمہ اولدقنی صحت و قطعیتلہ تثبیت ایتک صورتیلہ اوکا بر تاریخ جشیسی تأمین ایتک ، تاریخی ، دونات آراسندہ بر آیرمق ایستہ مشدر . [۱] تذکرہ سی تدقیق اولونورسہ کوریلورکہ ، لطیفی ، آرزولردن جوغنی فعل ساحہ سندہ حقیقتہ قلب ایدہ بیلمشدر . بخت ایتکی شاعرلرک لیاقتلری ، استطاعتلری اکثریایا کیلمقسزین طارتمش ، بربرلرینہ نظرلرینہ مزیت و موقعلری ایجہ براعتنالیہ تعین اتمش ، ادبی نوعلردن ہانگیسندہ موفق اولدقلری تبیین ایتدیکی کی ، اثرلری برر برر صامش ، بونلرک تالیف ویا ترجمہ اولدقنی سوبلہ مکی دہ اونو تمامشدر .

لطیفی ، تناس ایتدیکی شاعرلری ہر کسک کوزی اوکندہ تخیلہ تابع طوعقدن خوشلاناز ، بونلر حقتندہ کی فکری داتما بر ترکیب ، بر حکم صورتندہ طویلہ بر حالہ افادہ ایدہر . بو ترکیلری ناصل احضار ایتدیکی ، بو حکملرہ ناصل واصل اولدینی ، یعنی مساعینک مقانیزمہ سی بجهول بولونقلہ برابر ، بو کونکی ذوقلرک معیاریلہ اولدییکمز تقدیردہ بیلہ ، ینہ اونلری بک ضعیف و اساسسز بولماز . جوق دفعہ شاعرمایان قوتلی مشاہدہ سیلہ ، درین وتمیز حسیلہ بکے نوب سجدیکی محصوللرک بنہ سندہ مطلقا ، حسنک صیجاق ؛ اصیل قانی واردر . لطیفی ، مطالعہ لرندہ ہر وقت بی طرفدر ، فنا بولدیقنہ ایتی و کوزہل دییکی خاطرینہ کتیرہ مش ، ایتی و کوزہل دیدکلرینہ دہ ہیچ بر تأثیر آلتندہ قیمت یچمہ مشدر . دینلہ بیلیرکہ ، تذکرہ جیلرمن آراسندہ لطیفین زیادہ تلقیلرندہ حر قالمش کیسہ یوقدر . او ، مفکرہ سنک شہادتندن باشقہ بر شیتہ ایناتمامش ، محاکمہ سنک تحقیقلرینہ ، استدلاللرینہ اعتناد ایتکی فکری فعلیتندہ بیکانہ غایہ بیدش و بوندن اوزا فلاشہ مشدر . اختیار و تعقیب ایتدیکی مسلکک اساسی ، مبالغہ دن احتراز و بالکیز ماقعی نقل و ایضاحدن عبارت اولوب ، بو خصوصہ

[۱] لطیفی تذکرہ سی ، ص ۳۴ .

بعض ارقاداشلر ، حاضر لغہ ہیچ لزوم کورمہ دن ، الدہ کی وسائطلہ در حال تطبیقاتہ کیریشمک فکری مدافعہ ایتدیلسہ دہ ، اقلیتندہ قالدیلر . و بو ، شبہ سز جوق ایتی اولدی .

معارف و کیلمزک بیاناتی ، « آنقرہ » بی حرث مرکزی یامق ایچون محتاج اولدیغمز مؤسساتک ، تورک ملتک معنوی شریفہ متناسب واک عصری وسائطلہ مجہز اولارق پاییلجغنی کوستہ ریور . بو نقطہ نظرک نہ قدر مصیب اولدیغنی سوبلہ مک زائد در صانیرم . ایمپراطورلق دورندہ ، قسماً اسکی کوچہ لک عنعنہ لرینک و قسماً دہ یامقدن زیادہ یاپور کورونمک قاعدہ سنک تأثیریلہ ، قوناقلردہ « دارالفنون » ، باراقہ لردہ « لابوراتوار » تأسیس ایدیلردی . ملی جهوریت ادارہ سندہ بو « کوستہ ریش » و موقت تدبیرلرلہ « ادارہ مصلحت » اصوللرینک دوام ایدہ میہ جکی بک طبیعیدر . یاپہ جغمز مؤسسہ لر ، مادہ و معنأ ، سائر مدنی مملکتلردہ کی امثالندن تمامیلہ فرقسز اولق مجبوریتندہ در .

« آنقرہ » دہ کی مستقبل علم و صنعت مؤسسہ لر مرکز ہر صورتلہ مکملیتی ایچون ، برطرفدن مادی وسائطی حاضرلارکن ، دیگر طرفدن ، اورالری ایچون محتاج اولدیغمز معنوی عنصرلری دہ معین بر پروگرام دائرہ سندہ حاضر لامغہ باشلامق لازمدر . ماضیدن قالان مؤسسہ لر مزدہ ، ضروری اولارق ، برطاقم قصورلر ، منطقسز لقلر ، ضعف نقطہ لر واردر ؛ حالبوکہ یکی قوراجغمز مؤسسہ لردہ ، ایتی بر پلانلہ ، بوتون اوقصورلردن قورتولق و مستقبل متادی بر انکشافہ مظهر اولاجق فعال بر حیات یاراتمق بک قولای اولور . شدتلہ محتاج اولدیغمز بو معنوی عنصرلری شیمیدین لایقیلہ حاضر لامق ، صانیورم کہ ، مادی وسائطی تماملامقدن جوق داہا قاریشیق و جوق داہا فضلہ اعتناہ محتاج بر مسئلہ در ؛ و بالخاصہ ، ہر شیدن اول بر « زمان » مسئلہ سیدر . اونک ایچون ، معارف و کالتی ، حتی بو سنہ دن باشلایہ رق ، بو خصوصہ فعالیتہ کیریشمہ لی ، و مستقبل مؤسسہ لر مرکز معنوی عنصرلری ال مکمل شرائط داخلندہ حاضر لامغہ باشلامہ لیدر . آنقرہ دہ بوملی حرث مؤسسہ لرینک قورولوب فعالیتہ باشلادیغنی کون ، ملی تاریخمیزک ال مسعود بوبوک کونلردن بری و جهوریتیزکی برظفری اولاجقدر !

کبریلی زادہ محمد فراد

کوستہ ریور کی درستی ایلہ مان بوتون تذکرہ نویسلریمزک فوقہ جیقار .

لطیفی تذکرہ سنک اہتمامسز ، خصمان و یا خطالی طرفی وارہ . اودہ شاعرلرک محیط وزمانلرینہ متعلق سطرلیدر ، لطیفی - اکثریتلہ اوکرہ نہ مدیکی ایچون - بر جوق شاعرلرک نرہدہ ، نہ زمان یتشدکلری یازارکن یا کلیلقلر یابدی ، تذکرہ سنک دیگر نقطہ لرینہ ایلشیمک بک جسارت ایدہ مہین معاصرلری ، اونی بوسیلہ ایلہ انصافسزجہ مؤاخذہ ایدیورلر . [۱] بوبوک خارجدہ باشقہ بر قصور عطف ایدیلہ مہین لطیفی تذکرہ سنی تقدیردہ ، اسکی تاریخ و تذکرہ نویسلریمز متفق کییدر . [۲]

لطیفی نک نثری ، سادہ ، آجیق ، متیندر عاشق جلی و قینالی زادہ کی عجم پرستلری اعتراضہ سوق ایدہن اسلوبنک ال بوبوک قیمتی ، تذکرہ سنہ حقیقتہ یاقیشش اولماسیدر . مع مافیہ لطیفی لسانی سوسلہ مکی بوسبوتون اہمال ایتہ مش ، دورینک ذوقی نمون ایدہ جک سجعلر ، اسعارلر ایجادینہ ، کتابندہ برر بیتلر ، قطعہ لر ، مثلر ایرادینہ اوزہ مشدر . بو رغما افادہ سی بنہ ظریف و عمو شاقدر . یورولقسزین ، قولایلقلہ تعقیب اولونہ بیلیر . باخصوص بعض شاعرلری تعریف ایدہ رکن چیزدیکی تصویرلر ، بیلدیزلر کی بوبوک برسویہ دہ بارلایان نفیس انجیلردر .

لطیفی ، تذکرہ سندہ اوچ یوزی متجاوز شاعردن بحث ایتش ایسہ دہ [۳] بونلرک ہبہ شاعر و صفی لایق کورمہ مش ، بر جوغنی علی العادہ ناظم ، بعضیلری [۱] تذکرہ سندہ بر جوق شاعرلرک ، بو آرادہ حتی ادرنہ لی اولقلہ معروف نجایتنک قسطمونویہ منسوبیتی ایلری سورمہ سی دولایسیلہ عاشق جلی ایلہ قینالی زادہ ، لطیفی شدتلہ تنقید و اثری « قسطمونوی نامہ » دیمک صورتیلہ تریف ایدیورلر . مورخ ہاممہ دہ لطیفی نک قسطمونویلرہ شاعر عنوانی ویرمکدہ بک جو مرد اولدیغنی سوبلہ مکملہ بو ایکی تذکرہ نویسہ نوعما اشتراک ایدیور .

[۲] عاشق جلی : « تذکرہ شعراسی مقبولدر ، مطبوع ارباب سخن گذاردر ، ابو تنبع ایتشدر . سہی بک ایلہ نہ انشادہ ، نہ تربیدہ مناسبتی یوقدر . » دیدیکی کی ، عالی دہ : « ولایت رومدہ تذکرہ شعرا جمی اولاسہی بکدن ، ثانیاً بوندن صادر اولشدر . الحق خوب ادا ایلہ مش وشوخ و مرغوب انشا ایتشدر و بلقا مسلکتہ کیتشدر . » دیور . بالکرحسن جلی : « زمانندہ شعرو انشا ایلہ شہرت بولوب تذکرہ الشعرا تحریر و املا ایتک زحمتہ مبتلا اولمشدر . تنبع اخبار شعرا دہ لوازم و مہام کاری مرعی آتمدو کندن غیری خلوت عبارات و لطافت استعاراتدن بری ، خاطر افسردہ دلان کی لطافتدن عاری اولوب اجالہ اقداح انشا ایدن ارباب بلاغت و براعتک مجلس اعتبارلرندہ کاسہ خرف کی الہ آلاغہ لیاقتی وشاہدان قبح منظر و کرہ پیکر کی بزم اہل کالہ کلکہ صورتی یوقدر . » دیہرک لطیفی تذکرہ سنی چیرکین بر طرز دہ تنقید ایدیور .

[۳] لطیفی تذکرہ سی ، ص ۳۷۲

مرثیه قسری

مجموعه مولانا

- ۱ -

عجب ایسک اکر صادق سنکدر شانه لایق
جنون زنجیریدر عاشق سماع شوق مولانا... الخ
بر قسم پارچه لوده «مولوی» ردیفی آئنده
دوام ایدیور. شویله بویله آلی قدر وار.
شوخی، حمدی، نیل، راضی، غالب، شاعری،
ناقب... کی مخلصارله یازیلان بو منظومه لر، مولانا ک
شخصیتندن زیاده، مولویک مؤسسہ سنک قلاسیک
بر لسان و نظم ایله تصویرندن عبارت بولونیور.
منظومه لردن لاعلی التعین آلدیغمز شو بیتلر بونقطه یی
کوسترمکه کافیدر :

شعله تاب شمع هیئتدر کلاه مولوی
نوردن فانوس حکمتدر کلاه مولوی
راضی
اولدوغنجیه شوقله میدان عشق ایچره سماع
چرخ افلاک محبتدر کلاه مولوی

فصیح
بو کوکل صرجه سرایدن آند کوزله نورین
اولسون صوفی شکست بو تختگاه مولوی
رضا
وارث علم لدندر مولوی
واقف اسرار کنندر مولوی

وهبی
قبله کاه انس و جاندن بارگاه مولوی
ابروی جان و جهاندن قبله کاه مولوی
ناقب
متعاقباً اوچ منظومه ده «مثنوی» نک تقدیرلری
طاشور. «قبولی» به عائد اولان برنجی قصیده
چوق اوزوندن. صوک ایکی بیتنه باقکز :
غافلن ظن ایلدی نطق جلال الدیندر
بیلمدیلر کیم کلام کبریادر مثنوی
ای قبولی روز شب نظر ایله امعان ایله
زر ایدر آهن دلی بر کیمیادر مثنوی

«مثنوی» لک قیمتی کوسترن تصویرلری
«سماع» مدحیه لری ولی ایتکده در.
مولوی رقصنک تصوفی اساسلرینه عائد بر تشریح
ماهیتنده دوشونه بیله جکمز بومدحیه لریکرمی پارچه دن
عبارتدر. ایلك قصیده ناقبه عائد اولوب چوق اوزنه ندر.
شو بیتلری بو پارچه دن آلیورز.

فیض جامندن بولور ارباب حالت تازه جان
روح شایان فتوحه روح وریحاندن سماع
همعنان اولمز اکا طی منازلده ورع
وادی لاهوت پیا برق جولاندن سماع
مجلسنده ایده من آرام پای زهدخشک
دافع بار خلاف جنس یاراندن سماع
زره دن خورشید و بحر قطره دن سیرایتدر
دوربین چشم جان جان بینادر سماع

دیگرلری ده هب بو ماهیتنده و اکثریسی بو
وزنده در. دیگر تصوفی طریقتلردن قسماً رقصه
ویردیکی قیمت و اهمیت ایله آریلان مولویک
(سماع) تلقیلرینی بو قصیده لردن چیقارمق ممکندر.
ته کیم ناقب، بو وسیله ایله «زهدخشک» ی «ذوق

معارف و کالنی کتبخانه سنک یازمه اثرلری ایچنده
ادبیات تاریخنک بویوک ممثلی اولان مولانا یی تنویر
ایده جک بعضی وثیقه لر وار. بونلرک ایچنده، شاعرک
یادینی تأثیرلرک دلیللرینی طویلایان بر اثر کندینه
کوره مهم بر هیتی حائزدر. مجموعه مولانا، «خاکبای
مولویان درویش و اصف بر عصبان» طرفندن ترتیب
ایدلشدن.

مولوی و اصفک حیاتی حقنده برشی بیلیم ورز. [۱]
آردده ده هیچ بر تاریخ یوقدر. یالکز معاصر
دینه بیله جک مولوی دده لرینک مولانا حقنده کی
دوشونجه لرینی احتوا ایتدیکنه باقیلیرسه اون طغوزنجی
عصره عطف ایدیلر.

مجموعه، تقریباً بویوک جمده ایکوزمه یاقین
صحیفه یی احتوا ایدیور. طریقه باقیلیرسه صوک نصف
عصرک محصولی اولان کوزل و صنعتکارانه بر رقع
ایله یازلمش، مولانا حقنده محبتکار حیلرله، تقدیر
و منت دوشونجه لرله قلمه آلتان «مدحیه لرله، غزلر،
تخمیلر هیچ بر ترتیب کوزمه تیلمه دن تثبیت اولونمشدر.
بوتون صحیفه لر، بویوک متصوفک آرقه سنندن قوشان
کوکلرک صیباق و صمیمی اهتزازلری ایله مشوعدر.
مولانا ک شخصیتی حقنده ادبی بر طاقم تصویرلری،
(نای) (ه) و (سماع) عائد پارچه لری ایله نظردقتمزی
جلب ایدن «مجموعه» نک ایلك صحیفه سنده شیخ غالبک
«مولانا» ردیفی منظومه سی :

کورنسه هرته طرفدن جمال مولانا
کلور زبانلره اسم جلال مولانا
بیتله باشلاور و اونی (همدم) ک «نای»
مدحیه سی تعقیب ایدیور؛ ایشته ایلك پارچه سی :
ایریشدی سمت ارواحه صدای نای مولانا
طویلیدی نغمه حکمت کشای نای مولانا
عدمدن رونما قیلیدی بو موجوداتی سرتاسر
صلای یا محمدله ندای نای مولانا

نظیف، لطیف، انور، ذهنی، فاضل، قدوسی
نافع نیازی... کی مولوی شاعرلری طرفندن یازلمش،
هیبی «مولانا» ردیفی، تقریباً آلی قادر پارچه،
هب بو مآله دوام ایتکده در. بونلرک ایچنده
«شهودی» نک «سماع» ده دائر منظومه سی کوزلدن:

کوکل رازین ایلمر سماع شوق مولانا
جکر قاتن روان ایلمر سماع شوق مولانا
سحر کشف حجاب ایتدی کرمدن فتح باب ایتدی
بزی مست و خراب ایتدی سماع شوق مولانا

[۱] مولانا ردیفی قصیده لردن برشی ده کندینه عائددر.
شو حالده عینی زمانده بر مولوی شاعریدر.

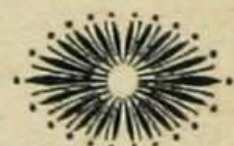
مترجم، بعضیلرینی ده کاتب و منشی تلقی و اوصورتله
تدقیق ایتشدن. مورخ هانمر، حیرت و استغرابله
«زمانی شعرا سی اوچ یوزه قادر چیقارمشدر». [۱]
دیرسه ده، لطیف یالکز کنری دورنده کی شاعرلری
دکل، عائلی سلطنتک تأسندن اعتباراً یتیمه ن
شاعرلری تذکره سنه درج ایلمش اولدیغنه کوره،
حیرت و استغرابی یک برنده صایلماز.

تذکره سنندن سوکرا لطیف نک مهم اولان اثری،
بش یوز غزل، اوتوز اوچ قصیده ایله مربع،
غمس و سائرده دن مرکب [۲] بویوک دیواندر.
نیاندن قورتارارق اوکا، حقیق و پایدار بر شرف
و شهرت تأمین ایدن تذکره سی اولقله برابر، کندیس
شاعرلکنی تذکره نویسلکه مرجع بولقده مصدرر.
عندده، شاعرک پایه سی، هر هانکی بر منصب و عزتله
اولجوله من. اینک ایچون بالادت، شعرینه، تذکره سنندن
چوق فضله اهمیت ویرمش، شاعرک صفتی بوتون
عنوانلردن زیاده نغمه مشدر.

اسکی مورخلرله تذکره جیلر آراستنده لطیفی
شاعر اوله رق طانیان یک آزدن. سهی، حقنده:
«کتاب قسمندر» [۳] دیدیکی کی، عاشق چلی،
شعرله انشائی هم اعیار کورمش، [۴] کاتب
چلی ده، شعرینی هیچ قاله آلمه زین، ساده تذکره سی
قید ایله اکتفا ایتشدن. [۵] حسن چلی اولان:
«شعری انشاسندن بهتر ایدوکی محقق و مقرر در»
طرزنده بر مطالعه سرد ایدیورسه ده، بر آرزوگر:
«اشعاری دخی وسط الحال اولدینی معلوم ارباب مقالدر»
دیهرک لطیف نک شعرده مستثنا بر مرتبه یه یوکسه له.
مه مش اولدیغی اعتراف ایدیور. [۶]

اسکی تاریخ و تذکره نویسلریمز، لطیف نک شعری
حقنده کی فکرلرنده یا کیلاملردن. آله موجود
نظملرینه نظر آ لطیف، شعرده ماهرو استاد عد
اولونه مادقدن باشقه، حتی وسطک اپی درنده قالیر.
کندیغزی اجبار ایتسه ک دخی صنعتندن ینه ذوق
آلامیز. بو اعتبار ایله دیوانی، عصرلرک توزلری
ایچنده اونوتولوب کیتمش، فقط اسمی، تذکره سی
سایه سنده، جدی بر حرمت جلب ایده ک بوکونه
قادر یاشامشدر. عمری فلاکتلرله مالا مال اولان
تذکره نویس ایچون بو، طالعک کچ قالمش بر
ترضیه سی اولسه کرکدر.

محمد خالدر

- [۱] هانمر تاریخی، آلتنجی جلد، ص ۱۵۸
- [۲] لطیف تذکره سی، ص ۳۰۰
- [۳] سهی تذکره سی، ص ۱۳۸
- [۴] عاشق چلی تذکره سی
- [۵] کشف الظنون، برنجی جلد، ص ۲۷۴
- [۶] قینالی زاده تذکره سی